

# Notat om sanktioner for udeblivelse fra tilbud (§ 36) eller fra samtale (§ 37) og manglende booking af samtale (§ 37a) efter aktivloven

Til brug for tema-ankemøde i uge 21, 2021

## Indhold

- I. Indledning
- II. Lovgrundlag
- III. Generelt - kommunens vejledningspligt i sanktionssager – aktivlovens § 35
- IV. Overgangsbestemmelsen – personer, der allerede modtog hjælp pr. 1. januar 2020
- V. Vejledning i forbindelse med indkaldelse til første jobsamtale
  - I. Suspensionsperioden
  - II. Fradragets størrelse
  - III. Fradrag i hjælpen for udeblivelse fra et tilbud – aktivlovens § 36
  - IV. Fradrag i hjælpen for udeblivelse fra samtale – aktivlovens § 37
  - V. Fradrag i hjælpen for ikke at booke en samtale - § 37a
- VI. Praksis – Ankestyrelsens principafgørelser
- VII. De konkrete mødesager

### **I. Indledning**

Sagerne på dette tematiserede møde handler om, hvornår kommunen kan sanktionere en borger, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse ved udeblivelse fra tilbud eller jobsamtale i kommunen og om, hvornår kommunen kan sanktionere en borger, der ikke booker en samtale inden for den af jobcenteret fastsatte frist.

Sanktionsreglernes formål er at sikre, at borgere, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, opfylder betingelserne om at stå til rådighed.

Den 1. januar 2020 trådte nye regler om sanktioner i kraft. De nye regler indeholder en række initiativer, som skal medvirke til at forenkle og skærpe reglerne om sanktioner i kontanthjælpsystemet, så kommunerne får lettere ved at administrere reglerne og begår færre fejl. De nye regler medfører bl.a. en forenkling af sanktionssystemet med færre sanktionssatser, klare og konsekvente sanktioner for udlandsophold og uoplyst arbejde samt en forenkling af kommunernes vejledningspligt over for ydelsesmodtagerne. Det betyder bl.a., at kommunerne ikke længere skal vejlede borgeren om rådighed og sanktioner ved iværksættelse af hver enkelt aktivitet, men at kommunen skal vejlede borgeren meget

grundigt ved første samtale og derefter hvert halve år. Desuden er den udtømmende liste over rimelige grunde ophævet.

I det følgende gennemgås de nye regler, der er relevante for de sager, der er på dagsordenen.

## **II. Lovgrundlag**

De relevante bestemmelser for sagerne, der er på dagsorden, findes i Lov om aktiv socialpolitik (aktivloven), senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 241 af 12. februar 2021.

Reglerne om borgers rådighedsforpligtelse fremgår af aktivlovens § 13.

Reglerne om kommunernes vejledningspligt mv. fremgår af aktivlovens § 35.

Reglerne om sanktion ved udeblivelse fra et tilbud fremgår af aktivlovens § 36.

Reglerne om sanktion ved udeblivelse fra en jobsamtale eller en individuel samtale herunder en samtale som led i en sygeopfølgning, et møde i rehabiliteringsteamet eller en rådighedsvurdering i jobcenteret fremgår af aktivlovens § 37.

Reglerne om sanktion ved at undlade at booke en jobsamtale digitalt inden for den frist, som jobcenteret har fastsat, fremgår af aktivlovens § 37a.

Ordlyd af bestemmelserne i aktivloven pr. 1. januar 2020:

**§ 13.** Det er en betingelse for at få kontanthjælp efter § 11, at ansøgeren ikke har et rimeligt tilbud om arbejde, og at personen aktivt søger at udnytte sine arbejdsmuligheder. Det er en betingelse for at få uddannelseshjælp efter § 11, at ansøgeren står til rådighed for ordinær uddannelse eller en indsats rettet mod ordinær uddannelse. Ansøgerens ægtefælle skal også udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder.

...

Stk. 7. Ønsker ansøgeren eller dennes ægtefælle at modtage eller modtager ansøgeren eller dennes ægtefælle hjælp som uddannelses- eller jobparat, har den person, som har en rimelig grund, ikke pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved at deltage i tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1, tilbud eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v. efter stk. 5 eller beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i form af aktiviteter pålagt efter § 30 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats efter stk. 6.

Stk. 8. Ønsker ansøgeren at modtage eller modtager ansøgeren hjælp som aktivitetsparat, skal kommunen vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de rimelige grunde, som kan indgå i vurderingen efter stk. 7 og regler fastsat i medfør af stk. 15, der kan begrunde, at den pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, herunder vurdere, om en sanktion vil fremme personens rådighed. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for ansøgerens eller modtagerens ægtefælle.

...

Stk. 14. For personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, herunder personer, der er omfattet af integrationslovens §§ 26-26 b, men som ikke er omfattet af stk. 13, finder stk. 1, 1. og 3. pkt., og stk. 2, 4, 5 og 7-10 tilsvarende

anvendelse. Stk. 5, 3. og 4. pkt., finder ikke anvendelse, hvis personen er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationsloven.

**§ 35.** Har kommunen ikke vejledt en person, jf. 2. og 3. pkt., inden indkaldelsen til den første jobsamtale efter anmodning om hjælp, kan kommunen, når den indkalder personen til den første jobsamtale, vejlede personen skriftligt om, at personen skal møde til jobsamtalen, og at hvis personen udebliver uden rimelig grund fra jobsamtalen, vil personen blive sanktioneret med en sanktionsats for hver dag, personen udebliver. Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a er i øvrigt betinget af, at kommunen vejleder ansøgeren eller modtageren af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen. Kommunen skal

- 1) senest ved første jobsamtale drøfte og gennemgå vejledningen med personen på en måde, der tager hensyn til den pågældendes situation, herunder at vejledningen er givet under hensyn til personens forudsætninger,
- 2) senest ved første jobsamtale sikre, at vejledningen udleveres skriftligt til personen, og at vejledningen umiddelbart herefter sendes til personen,
- 3) sikre, at vejledningen gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år, og
- 4) sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere, hvis
  - a) kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller
  - b) personen anmoder kommunen om vejledning.

...

*Stk. 3.* Fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor ansøgeren eller modtageren af hjælp uden rimelig grund har undladt at opfylde sine pligter efter §§ 8 a, 13 eller 13 a, jf. dog § 40 a, stk. 1 og 2. Fradrag og nedsættelser i hjælpen skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet. Opgørelse af fradrag i eller nedsættelse af hjælpen efter §§ 36-40 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse. For udeblivelser m.v. efter §§ 37-40 er den samlede månedlige opgørelse efter 3. pkt. betinget af, at kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktion.

*Stk. 4.* Fradrag efter § 36, stk. 2, og §§ 37-38 sker med en sanktionsats pr. dag, hvor personen er udeblevet fra tilbud m.v. Fradraget i hjælpen sker med satsen efter nr. 1-4, uanset om personen får foretaget fradrag i hjælpen som følge af indtægter m.v. Fradraget i en kalendermåned kan ikke overstige den beregnede hjælp efter §§ 22-25 for samme måned.

Sanktionssatsen udgør i 2019-niveau:

- 1) 200 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindre end 5.500 kr. pr. måned.
- 2) 400 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mindst 5.500 kr. og højst 9.700 kr. pr. måned.
- 3) 600 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 9.700 kr. og højst 13.200 kr. pr. måned.
- 4) 700 kr. for personer, som modtager hjælp efter §§ 22-25 på mere end 13.200 kr. pr. måned.

...

*Stk. 7.* Forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for

at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Har kommunen vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kommunen etablere kontakt til personen via f.eks. en mentor eller et tilbudssted m.v., som personen allerede er i forbindelse med, således at kommunen kan tilvejebringe oplysninger med henblik på en vurdering af, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Kontakt kan ligeledes etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller en anden kontaktperson, forudsat at personen eller familiemedlemmet m.v. på forhånd har givet samtykke hertil.

...

**§ 36.** Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v., eller en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder tilbud eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning eller en læse-, skrive- og regnetest, jf. § 13, stk. 5, 2.-4- pkt., skal kommunen foretage et fradrag i hjælpen. *Stk. 2.* Fradraget i hjælpen efter stk. 1 foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

*Stk. 3.* kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelse efter § 176 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v., eller hjælp efter integrationslovens § 23 f, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller fra en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven.

**§ 37.** Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra en jobsamtale, herunder en jobsamtale som led i sygeopfølgning, et møde i rehabiliteringsteamet eller en rådighedsvurdering i jobcenteret, foretager kommunen fradrag i hjælpen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til jobsamtalen, rådighedsvurderingen m.v., og indtil kontakten til jobcenteret er genoprettet. Der foretages fradrag i hjælpen for den dag, hvor samtalen, rådighedsvurderingen m.v. skulle have fundet sted, uanset om personen kontakter jobcenteret samme dag.

...

**§ 37 a.** For en person, der er omfattet af § 13, stk. 2, nr. 4, eller stk. 3, nr. 2, og som uden rimelig grund har undladt selv at booke en jobsamtale digitalt inden for den frist, som jobcenteret har fastsat, jf. kapitel 7 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, foretager kommunen fradrag i hjælpen for de dage, der går, fra personen skulle have booket jobsamtalen digitalt, og indtil personen har booket en jobsamtale digitalt, eller til personen har genoprettet kontakten med jobcenteret. Der foretages fradrag i hjælpen for den dag, hvor jobsamtalen skulle have været booket, uanset om personen booker jobsamtalen dagen efter fristens udløb.

*Stk. 2.* For en person, som uden rimelig grund har undladt selv at booke en jobsamtale digitalt inden for den frist, som jobcenteret har fastsat, jf. kapitel 7 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, finder stk. 1 tilsvarende anvendelse, hvis personen er omfattet af

- 1) § 13, stk. 2, nr. 5, eller
- 2) § 13, stk. 3, nr. 3.

Ud over bestemmelserne i aktivloven er følgende bekendtgørelser også relevant for sagerne.

**Bekendtgørelse om delvis genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 686 af 26. maj 2020. (Ophævet den 15. juni 2020).**

**§ 5.** Med henblik på at forebygge og inddæmme udbredelsen af COVID-19 her i landet i Region Hovedstaden og Region Sjælland anses personer, der ansøger om eller modtager overgangsydelse eller uddannelseshjælp som uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp som jobparate, samt personer, der ansøger om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate, for at have en rimelig grund til ikke at stå til rådighed for så vidt angår rettigheder og pligter, der er suspenderet i medfør af denne bekendtgørelse, jf. §§ 2-4 samt § 1 i bekendtgørelse nr. 685 af 26. maj 2020 om delvis genåbning og fortsat delvis suspension af integrationsindsatsen som følge af COVID-19.

...

*Stk. 4.* Kommunen har pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen efter §§ 35, 69 a, 69 l og 75 a i lov om aktiv socialpolitik. Dog har kommunen ikke pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp som angivet i stk. 5, når ansøgeren eller modtageren er omfattet af stk. 1 eller 2.

*Stk. 5.* Kommunens vejledning af ansøgere eller modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen, jf. stk. 4, 1. pkt., skal ske efter reglerne i §§ 35, 69 a, 69 l og 75 a i lov om aktiv socialpolitik, dog således at vejledningen alene foretages digitalt eller telefonisk, og vejledningen skal i umiddelbar tilknytning hertil sendes skriftligt til personen. Kommunen har alene pligt til at give vejledningen efter 1. pkt., når det er teknisk muligt for borgeren at deltage.

**§ 13.** Med henblik på at forebygge og inddæmme udbredelsen af COVID-19 her i landet i Region Syddanmark, Region Midtjylland og Region Nordjylland anses personer, der ansøger om eller modtager overgangsydelse eller uddannelseshjælp som uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp som jobparate, samt personer, der ansøger om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate, for at have en rimelig grund til ikke at stå til rådighed for så vidt angår rettigheder og pligter, der er suspenderet i medfør af denne bekendtgørelse, jf. §§ 11 og 12 samt § 4 i bekendtgørelse nr. 685 af 26. maj 2020 om delvis genåbning og fortsat delvis suspension af integrationsindsatsen som følge af COVID-19.

...

*Stk. 3.* Kommunen har pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen efter §§ 35, 69 a, 69 l og 75 a i lov om aktiv socialpolitik. Dog har kommunen ikke pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp, når ansøgeren eller modtageren er omfattet af stk. 1 eller 2.

**§ 18.** Bekendtgørelsen træder i kraft den 27. maj 2020.

...

*Stk. 5.* Vejledning efter § 5, stk. 4 og 5, og § 13, stk. 3, skal gives ved førstkommende samtale efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

**Bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 867 af 12. juni 2020. (ophævet den 1. oktober 2020).**

**§ 1.** Med henblik på at forebygge og inddæmme udbredelsen af COVID-19 her i landet fraviges forpligtelser for det offentlige og privates rettigheder over for det offentlige i følgende regler i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats med senere ændringer og tilhørende regler fastsat i medfør af loven:

...

- 2) § 33, stk. 1 og stk. 6, om, at jobsamtaler holdes ved personligt fremmøde, og at arbejdsløsheds-kassen skal deltage i de fælles jobsamtaler ved personligt fremmøde, hvis personen anmoder herom. Fravigelsen gælder indtil den 1. oktober 2020. Jobcenteret kan indtil dette tidspunkt vælge, om jobsamtalerne skal holdes ved personligt fremmøde, digitalt eller telefonisk.

**§ 3.**

...

*Stk. 3.* Kommunens har pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen efter §§ 35, 69 a, 69 l og 75 a i lov om aktiv socialpolitik. Dog har kommunerne ikke pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp, når ansøgeren eller modtageren er omfattet af stik. 1 eller 2.

**§ 8.** Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. juni 2020.

*Stk. 2.* Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 686 af 26. maj 2020 om delvis genåbning og fortsat suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19.

...

*Stk. 5.* Vejledning efter § 3, stk. 3, skal gives ved førstkommende samtale efter bekendtgørelsens ikrafttræden, medmindre vejledning allerede er givet efter § 13, stk. 3, jf. § 18, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 686 af 26. maj 2020 om delvis genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19.

**Bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 1398 af 25. september 2020 med ændringer i bekendtgørelse nr. 1897 af 9. december 2020 og nr. 2050 af 18. december 2020 (ophævet den 1. februar 2021).**

**§ 1.** Med henblik på at forebygge og inddæmme udbredelsen af COVID-19 her i landet fraviges forpligtelser for det offentlige og privates rettigheder over for det offentlige i følgende regler i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats med senere ændringer og tilhørende regler fastsat i medfør af loven:

...

- 2) § 33, stk. 1 og stk. 6, om, at jobsamtaler holdes ved personligt fremmøde, og at arbejdsløshedskassen skal deltage i de fælles jobsamtaler ved personligt fremmøde, hvis personen anmoder herom. Fravigelsen gælder til og med den 31. december 2020. Jobcenteret kan indtil dette tidspunkt vælge, om jobsamtalerne skal holdes ved personligt fremmøde, digitalt eller telefonisk.

**Bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 113 af 29. januar 2021 med ændring i bekendtgørelse nr. 282 af 26. februar 2021. (ophævet den 15. april 2021).**

**§ 3.** Med henblik på at forebygge og inddæmme udbredelsen af COVID-19 her i landet anses personer, der ansøger om eller modtager overgangsydelse eller uddannelseshjælp som uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp som jobparate, samt personer, der ansøger om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate, for at have en rimelig grund til ikke at stå til rådighed for så vidt angår rettigheder og pligter, der er suspenderet i medfør af denne bekendtgørelse, jf. §§ 1 og 2 samt § 1 i bekendtgørelse nr. 866 af 12. juni 2020 om genåbning og fortsat delvis suspension af integrationsindsatsen som følge af COVID-19.

*Stk. 2.* Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb eller jobafklaringsforløb og for personer, der ansøger om eller modtager ledighedsydelse.

*Stk. 3.* Personer omfattet af stk. 1 eller 2 anses alene for at have pligt til at stå til rådighed for virksomhedsrettede tilbud i perioden fra den 20. december 2020 og frem til og med den 28. februar 2021, jf. § 1, såfremt personen har givet informeret og uigenkaldeligt samtykke til, at vedkommende ønsker at deltage eller fortsætte i tilbuddet.

*Stk. 4.* Kommunen har pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen efter §§ 35, 69 a, 69 l og 75 a i lov om aktiv socialpolitik. Dog har kommunen ikke pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp, når ansøgeren eller modtageren er omfattet af stk. 1 eller 2.

**§ 4.** Med henblik på at forebygge og inddæmme udbredelsen af COVID-19 her i landet fraviges følgende forpligtelser for arbejdsløshedskasserne og deres medlemmer efter bekendtgørelse nr. 1172 af 25. november 2019 om rådighed:

- 1) Til og med den 28. februar 2021 kan a-kasserne vælge, om samtaler med medlemmerne skal holdes ved personligt fremmøde, digitalt eller telefonisk.

- 2) Uanset § 12, stk. 1-4, har medlemmet frem til og med den 28. februar 2021 ikke pligt til at deltage i virksomhedsrettede tilbud, jf. § 1. Det gælder dog ikke, hvis medlemmet frivilligt har accepteret at deltage eller fortsætte i tilbuddet i perioden fra den 20. december 2020 og frem til og med den 28. februar 2021.

*Stk. 2.* Arbejdsløshedskassen skal ikke træffe afgørelse om dagpengemæssige konsekvenser på baggrund af, at medlemmet ikke opfylder de krav, der fraviges i stk. 1, nr. 2, 1. pkt.

*Stk. 3.* Et medlem kan få dagpenge, uanset medlemmet ikke kan overtage arbejde eller deltage i samtaler, aktiviteter eller tilbud, der forudsætter fysisk fremmøde, jf. §§ 7-12, hvis det skyldes, at medlemmet ikke har pasningsmulighed for et eller flere børn.

**§ 12.** Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. februar 2021.

*Stk. 2.* Bekendtgørelse nr. 1398 af 25. september 2020 om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19 ophæves.

*Stk. 3.* Vejledning efter § 3, stk. 4, skal gives ved førstkommande samtale efter bekendtgørelsens ikrafttræden, medmindre vejledning allerede er givet efter § 3, stk. 3, jf. § 8, stk. 5 i bekendtgørelse nr. 867 af 12. juni 2020 om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, eller § 13, stk. 3, jf., § 18, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 686 af 26. maj 2020 om delvis genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, eller § 3, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1398 af 25. september 2020 om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19 sammenholdt med ændringer som trådt i kraft ved bekendtgørelse nr. 1897 af 9. december 2020 om ændring af bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19 og bekendtgørelse nr. 2050 af 18. december 2020 om ændring af bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19.

**Bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 646 af 13. april 2021 (gældende).**

**§ 3.** Med henblik på at forebygge og inddæmme udbredelsen af covid-19 anses personer, der ansøger om eller modtager overgangsydelse eller uddannelseshjælp som uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp som jobparate, samt personer, der ansøger om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate, for at have en rimelig grund til ikke at stå til rådighed for så vidt angår rettigheder og pligter, der er suspenderet i medfør af denne bekendtgørelse, jf. § 1 og § 2, samt § 1 i Udlændinge- og Integrationsministeriets bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af integrationsindsatsen som følge af covid-19.

*Stk. 2.* Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb eller jobafklaringsforløb og for personer, der ansøger om eller modtager ledighedsydelse.

*Stk. 3.* Kommunen har pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen efter § 35, § 69 a, § 69 l og § 75 a i lov om aktiv socialpolitik. Dog har kommunen ikke pligt til at vejlede ansøgere eller modtagere af hjælp, når ansøgeren eller modtageren er omfattet af stk. 1 eller 2.

**§ 4.** Med henblik på at forebygge og inddæmme udbredelsen af covid-19 fraviges forpligtelsen for arbejdsløsheds-kasserne og deres medlemmer i § 12, stk. 6, i bekendtgørelse nr. 1172 af 25. november 2019 om rådighed, hvorefter samtaler holdes ved personligt fremmøde. Arbejdsløsheds-kasserne kan vælge, om samtaler med medlemmerne skal holdes ved personligt fremmøde, digitalt eller telefonisk.



*Stk. 2.* Et medlem kan få dagpenge, uanset medlemmet ikke kan overtage arbejde eller deltage i samtaler, aktiviteter eller tilbud, der forudsætter fysisk fremmøde, jf. §§ 7-12 i bekendtgørelse nr. 1172 af 25. november 2019 om rådighed, hvis det skyldes, at medlemmet ikke har pasningsmulighed for et eller flere børn.

**§ 19.** Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. april 2021.

*Stk. 2.* Bekendtgørelsen ophæves den 16. maj 2021.

*Stk. 3.* Bekendtgørelse nr. 113 af 29. januar 2021 om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19 ophæves.

*Stk. 4.* Vejledning efter § 3, stk. 3, skal gives ved førstkommande samtale efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Endelig er følgende svar fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) også relevant for sagerne:

Orienteringsskrivelse af 15. juni 2020 om genåbningen den 15. juni 2020.

...

”Der er foretaget en ændring i bekendtgørelsens ikrafttrædelsesbestemmelse, så det sikres, at alle de kommuner i Vestdanmark, der allerede har givet vejledning efter den første genåbningsbekendtgørelse (nr. 686 af 26. maj 2020) ikke skal give den samme vejledning igen efter en ny bekendtgørelse. Det er derfor alene de af landets kommuner, der ikke allerede har givet vejledning efter den første genåbningsbekendtgørelse samt kommuner i Region Sjælland og Region Hovedstaden, der nu skal give vejledning efter denne nye bekendtgørelse”.

...

### **III. Generelt - kommunens vejledningspligt i sanktionssager – aktivlovens § 35**

Kommunernes vejledningsindsats er med reglerne gældende fra 1. januar 2020 forenklet både i form og indhold. Kommunens vejledningspligt er beskrevet i § 35.

Det betyder, at følgende betingelser skal være opfyldt, for at kommunen kan sanktionere en borger:

- 1) Kommunen skal senest ved første jobsamtale efter ansøgningen om hjælp drøfte og gennemgå rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner med borgeren på en måde, der tager hensyn til den pågældendes situation. Vejledningen skal være givet under hensyn til borgerens konkrete forudsætninger.
- 2) Kommunen skal ved samme jobsamtale udlevere vejledningen skriftligt til borgeren.
- 3) Kommunen skal umiddelbart efter mødet sende vejledningen til borgeren.

Vejledningen skal gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år. Vejledningen vil skulle gennemgås hyppigere, hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det eller personen anmoder om vejledning.

Manglende iagttagelse af vejledningspligten medfører, at kommunen ikke vil kunne træffe afgørelse om fradrag i, nedsættelse af eller ophør af kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, efter sanktionsbestemmelserne i

§§ 36-40 a i lov om aktiv socialpolitik. Hvis kommunen ikke kan dokumentere, at vejledningspligten er opfyldt, kan vejledningen ikke anses for at være givet korrekt til borgeren.

Det bemærkes, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har udarbejdet brugervenlige pjecer, der skal bidrage til at sikre, at borgerne får den nødvendige vejledning. Kommunerne kan anvende pjecerne, når kommunen skal vejlede om rettigheder og pligter.

#### **IV. Overgangsbestemmelsen – personer, der allerede modtog hjælp pr. 1. januar 2020**

I forbindelse med overgangen til de nye regler, blev det vedtaget, at for personer, der den 1. januar 2020 allerede modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, finder de hidtil gældende regler om sanktioner anvendelse, indtil kommunen har givet vejledning i overensstemmelse med den nuværende § 35, stk. 1.

Alle sager på dagsordenen er afgjort efter de regler, som trådte i kraft pr. 1. januar 2020. Sagerne omhandler enten situationer, hvor der er ansøgt om hjælp efter den 1. januar 2020, eller hvor kommunen har vejledt personer, der allerede modtog hjælp pr. 1. januar 2020, i overensstemmelse med § 35, stk. 1.

#### **V. Vejledning i forbindelse med indkaldelse til første jobsamtale**

Når en borger har ansøgt om hjælp, skal kommunen ved første jobsamtale gennemføre sin vejledningsforpligtelse i overensstemmelse med § 35.

Ved indkaldelse til første jobsamtale kan kommunen vejlede skriftligt om, at borgeren har pligt til at møde til jobsamtalen. Kommunen skal også vejlede om, at udeblivelse uden rimelig grund fra jobsamtalen, vil medføre at borgeren bliver sanktioneret med en sanktionsats for hver dag, borgeren udebliver.

#### **I. Suspensionsperioden**

Som følge af COVID-19 blev beskæftigelsesindsatsen den 12. marts 2020 delvist suspenderet. Det betyder fx, at aktiviteter som tilbud og samtaler blev suspenderet.

Den 27. maj 2020 blev beskæftigelsesindsatsen delvis genåbnet, og dele af den suspendede beskæftigelsesindsats blev genoptaget.

Kommunen skal i suspensionsperioden vejlede ansøgere og modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter i forhold til rådighed og sanktioner forbundet med hjælpen, dog således at vejledningen alene foretages digitalt eller telefonisk i Region Hovedstaden og Region Sjælland. For disse to regioner betyder det, at kommunen alene har pligt til at give vejledningen, når det er teknisk muligt for borgeren at deltage. Vejledningen skal i umiddelbar tilknytning hertil sendes skriftligt til personen. I disse to regioner er der således i suspensionsperioden ikke krav om, at borgeren skal have udleveret vejledningen skriftligt.

For landets øvrige regioner, hvor der er åbnet for fysisk fremmøde fra den 27. maj 2020, kan vejledningen foretaget digitalt eller telefonisk frem til den 1. oktober 2020. Hvis vejledningen foretages digitalt eller telefonisk i disse regioner er der således heller ikke krav om, at borgeren skal have udleveret vejledningen skriftligt.

Beskæftigelsesindsatsen blev yderligere delvis genåbnet den 15. juni 2020 og reglerne for genåbning blev dermed ens i hele landet, således at de regler, der tidligere kun gjaldt i Vestdanmark, fremover gælder i hele landet.

Det betyder, at for alle landets kommuner kan vejledning fra den 15. juni 2020 foretages enten ved fysisk fremmøde eller digitalt/telefonisk. Dette gælder frem til den 1. oktober 2020. Kommunen fastlægger selv hvilken metode (fysisk, digital eller telefonisk), der vælges. Vejledningen skal ske efter reglerne i § 35. I de tilfælde, hvor der er tale om en digital samtale, er det ikke et krav, at vejledningen efterfølgende udleveres ved et fysisk møde, men hvis kommunen afholder en digital samtale, skal vejledningen stadig sendes til borgeren efterfølgende. Fra den 15. juni 2020 skal vejledningen således i hele landet udleveres skriftligt, når samtalen afholdes fysisk.

Det er i forbindelse med den yderligere genåbning den 15. juni 2020 præciseret i ikrafttrædelsesbestemmelsen, at alle de kommuner i Vestdanmark, der allerede har givet vejledning efter den første genåbning ikke skal give den samme vejledning igen. Det er derfor alene de af landets kommuner, der ikke allerede har givet vejledning efter den første genåbning og kommuner i Region Sjælland og Region Hovedstaden, der skal give vejledning efter denne nye bekendtgørelse fra den 15. juni 2020.

Kommunens adgang til at afholde samtaler telefonisk er efterfølgende forlænget og gælder stadig. Vi har alene medtaget lovgrundlaget til de gældende regler i bekendtgørelser og ændringsbekendtgørelser om delvis genåbning som følge af Covid-19 i de sager, hvor problemstillingen er relevant i forhold til den konkrete sag.

## **II. Fradragets størrelse**

Pr. 1. januar 2020 er der indført 4 nye sanktionssatser. Størrelsen af sanktionssatsen vil afhænge af borgerens indplacering på fire ydelsesintervaller og reguleres én gang årligt.

Det følger af § 35, stk. 4, at fradraget i en kalendermåned ikke kan overstige den beregnede hjælp for samme måned. Hvis den samlede sanktion, som skal fradrages i hjælpen, overstiger den beregnede hjælp for måneden, medfører dette, at der alene sker fradrag med et beløb svarende til den beregnede hjælp. Den del af sanktionen, som overstiger hjælpen bortfalder og kan ikke overføres til fradrag i den efterfølgende måned.

## **III. Fradrag i hjælpen for udeblivelse fra et tilbud – aktivlovens § 36**

Reglerne om sanktioner for udeblivelse har til formål at tydeliggøre over for borgeren, at borgeren skal opfylde sine pligter for at få udbetalt hjælpen, og at det har konsekvenser, hvis man ikke gør det.

Det følger af aktivlovens § 36, at hvis en borger uden rimelig grund udebliver fra et tilbud, skal kommunen foretage et fradrag i hjælpen for de dage, som den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Det er en forudsætning for at foretage fradrag i hjælpen, at borgeren er udeblevet fra tilbuddet uden en rimelig grund. Kommunen skal derfor altid undersøge, om borgeren har en rimelig grund til at udeblive.

Den tidligere liste over rimelige grunde, som var udtømmende, er ophævet med virkning fra den 1. januar 2020. Det bemærkes dog, at selv om den udtømmende liste er ophævet, vil kommunen fortsat ved afgivelsen af tilbud og udeblivelser m.v. skulle tage højde for de 10 rimelige grunde, men andre forhold vil også kunne udgøre en rimelig grund. Afskaffelsen af listen over de rimelige grunde betyder, at der skal foretages en konkret vurdering af borgerens årsag til udeblivelse og en konkret vurdering af, om der er tale om en rimelig grund for at udeblive fra tilbuddet. Den nu ophævede udtømmende liste over rimelige grunde omfatter:

- Hvis tilbuddet ikke kan anses for et rimeligt tilbud på grund af forhold, der vedrører tilbuddets indhold.
- Hvis den pågældende ikke kan deltage i uddannelse eller arbejde på grund af sygdom, eller der er risiko for, at helbredet forringes, hvis den hidtidige uddannelse eller det hidtidige arbejde fortsættes.
- Hvis afstanden mellem bopæl og uddannelses- eller arbejdssted medfører en urimelig belastning af den pågældende på grund af transportvanskeligheder eller den tid, der går til offentlig transport.
- Barsel mv.
- Hvis den pågældende er nødt til at passe sine børn, og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, f.eks. når barnet er sygt.
- Hvis den pågældende har ret til ferie efter aktivlovens regler.
- Hvis den pågældende aftjener værnepligt.
- Hvis arbejdet er omfattet af en overenskomstmæssig konflikt.
- Hvis arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

#### **IV. Fradrag i hjælpen for udeblivelse fra samtale – aktivlovens § 37**

Det følger af aktivlovens § 37, at hvis en borger udebliver uden rimelig grund fra samtale, foretages der fradrag for de dage, der går, fra borgeren skulle være mødt til jobsamtalen mv., og indtil kontakten til kommunen igen er genoprettet.

Det er en forudsætning for at foretage fradrag i hjælpen, at borgeren er udeblevet fra samtalen uden en rimelig grund. Se ovenfor om § 36.

#### **V. Fradrag i hjælpen for ikke at booke en samtale - § 37a**

Borgere, der modtager hjælp som jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og aktivitetsparate, har pligt til selv digitalt at booke jobsamtaler.

Det følger af aktivlovens § 37a, at hvis en borger uden rimelig grund ikke selv digitalt booker en jobsamtale inden for fristen, som jobcenteret har fastsat, foretages der fradrag for de dage,

der går, fra personen senest skulle have booket jobsamtalen digitalt og frem til, at personen booker en jobsamtale digitalt eller genopretter kontakten til jobcenteret.

## **VI. Praksis – Ankestyrelsens principafgørelser**

Ankestyrelsen har følgende principafgørelser på sanktionsområdet.

**4-11** Fastslår, at når kommunen skal foretage fradrag i kontanthjælpen, fordi en borger er udeblevet fra et tilbud, så skal fradraget ske inden for tre hele kalendermåneder efter udeblivelsen.

**A-24-98** Fastslår, at det er en kontanthjælpsmodtagers eget ansvar at kunne gøre sig bekendt med sin daglige post, og at forholdene er således, at posten kan afleveres.

Det betød, at ansøger var udeblevet fra samtalen uden rimelig grund, og at kommunen havde været berettiget til at fratække i hans kontanthjælp for perioden fra udeblivelsen, til kontakten med kommunen i jobcenteret var genoprettet.

**102-16** Fastslår, at såfremt en borger er udeblevet fra et tilbud, skal kommunen afklare, om borgeren har haft rimelig grund til udeblivelsen. Kommunen skal som minimum spørge, hvorfor borger er udeblevet.

I tilfælde af at borger angiver sygdom som grund, skal kommunen fortsætte med at oplyse sagen, indtil den er tilstrækkelig oplyst til at vurdere om borger var syg og hermed havde rimelig grund til at udeblive.

## **VII. De konkrete mødesager**

Vi har i alt indstillet 38 sager om sanktioner til behandling på dette tematiserede møde, heraf 12 af sagerne til skriftlig behandling.

Sagerne på dagsordenen handler om udeblivelse fra et tilbud, en samtale, herunder telefoniske samtaler, eller manglende booking af en samtale inden for den frist, som jobcenteret har fastsat.

Vi har behandlet en enkelt sag om udeblivelse fra et tilbud, som vi har indstillet til stadfæstelse, fordi borger oplyser, at have været ved tandlæge, men ikke sender dokumentation herfor til kommunen eller giver kommunen samtykke til, at kommunen kan indhente oplysningerne. Borger er vejledt om processuel skadevirkning ved ikke at medvirke til sagens oplysning.

Vi har behandlet 23 sager om udeblivelse fra en samtale. Vi har indstillet til stadfæstelse i 14 sager, ændring i 8 sager og hjemvisning af en enkelt sag.

Vi har bl.a. indstillet til stadfæstelse i en sag, hvor borger oplyser ikke at have set indkaldelsen, fordi borger har tabt sin telefon.

Vi har også indstillet til stadfæstelse i en sag, hvor borger oplyser at have søvnproblemer og derfor sov, da kommunen ringede.

Derudover har vi indstillet til ændring i en sag, hvor borger deltog i en CV samtale og ikke en jobsamtale, og det er udeblivelse fra en jobsamtale, som der kan sanktioneres for efter § 37 i aktivloven.

Endelig har vi også indstillet til hjemvisning i en sag om udeblivelse fra samtale, fordi kommunen ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt i forhold til, hvornår borger har genoprettet kontakten til kommunen.

Vi har derudover behandlet 15 sager om manglende booking af en samtale inden for den frist, som jobcenteret har fastsat.

Vi har indstillet til stadfæstelse i 13 af sagerne og til ændring i 2 af sagerne.

Vi har bl.a. indstillet til stadfæstelse i nogle sager, hvor borger oplyser, at der ikke er flere ledige tider, men hvor borger ikke har kontaktet kommunen og oplyst om, at der ikke var flere ledige tider.

Vi har også indstillet til stadfæstelse i en sag, hvor borger var til to begravelser, men vi vurderede, at borger ikke var forhindret i at booke en samtale i hele perioden, hvor der var åbent for booking.

Vi har endvidere indstillet til stadfæstelse i en sag, hvor borger oplyser ikke at kunne bruge sin NemId, fordi borger havde tabt sin telefon, men hvor vi vurderede, at borger kunne anvende sit fysiske nøglekort.

Vi har derudover indstillet til ændring i en sag, hvor borger var mødt op til samtale den dag, hvor borger troede, at der var booket en samtale til, men bookingen var ikke gået igennem. Kommunens jobcenter vurderede, at borger ikke skulle sanktioneres, men at det skulle komme borger til gode, at være mødt op og kom med en detaljeret forklaring omkring fremmødet. Kommunens ydelsesafdeling foretog en ny vurdering og traf afgørelse om sanktion. Vi vurderer på denne baggrund, at borger havde en rimelig grund til ikke at have booket en samtale inden for fristen.

Vi har også indstillet til ændring i en sag, hvor kommunen lagde vægt på, at borger havde booket en samtale tidligere og ikke havde efterspurgt hjælp til booking. Det fremgår dog af et journalnotat i sagen fra et kursus i CV, joblog og selvbooking, at borger er sprogligt meget udfordret og på ingen måde kan begå sig selv på jobnet. Borger havde ligeledes kontaktet kommunen og oplyst om ikke kunne finde ud af at booke en samtale selv og havde fået hjælp til den sidste booking fra det sted, hvor hun var i et forløb. Vi vurderer på denne baggrund, at borger havde en rimelig grund til ikke at have booket en samtale inden for fristen.